

*Dům dětí a mládeže v Třesti ve spolupráci se Spolkem Kamarád
a za podpory základní školy vydává časopis*

DUBEN 2025

KAMARÁD

*Měsíčník zábavy, rad, poučení,
informací, soutěží a mnoha
dalších zajímavostí*

Kontakt: telefonní číslo 567 224 986
734 224 694

e-mail: ddm2@zs-trest.cz

webové stránky: www.ddm-trest.cz

.....
Milí kamarádi,

v měsíci dubnu jsme pro vás připravili spoustu zajímavých aktivit a činností, kterých se můžete zúčastnit. Stačí jen sledovat naše webové stránky nebo vyvěšené plakáty.

Nyní nás však čekají Svátky Velikonoc. Připomeňme si dny PAŠIJOVÉHO NEBO taky SVATÉHO TÝDNE:

Velikonoce jsou nejvýznamnějším křesťanským svátkem, oslavou zmrtvýchvstání Ježíše Krista.

Květná neděle je připomínka Ježíšova vjezdu do Jeruzaléma, **začíná svatý týden**.

Modré pondělí je nenáboženský tradiční název.

Žluté úterý je nenáboženský tradiční název.

Sazometná (škaredá) středa je lidová připomínka (nenáboženská tradice) Popeleční středy.

Zelený čtvrtek je památka poslední večeře Ježíše.

Velký pátek je den umučení Ježíše.

Bílá sobota je dnem jeho pohřbení, v noci na neděli pak vstal Ježíš z mrtvých.

Slavnost Zmrtvýchvstání Páně (**Velikonoční neděle**, dříve **Boží hod velikonoční**) je dnem vzkříšení, končí Svatý týden.

Na Červené pondělí je tradiční pomlázka (nenáboženská tradice).

Bílá neděle (dříve také průvodní) je **druhá neděle velikonoční**, nově pokřtění toho dne nosili bílé roucho.

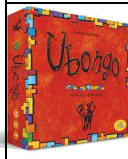

KRÁSNÉ VELIKONOCE VŠEM ☺☺☺

AKCE A SOUTĚŽE DDM

DUBEN 2025

Datum	Akce
středa 02.04. 	SPOLEČENSKÁ HRA „ČLOVĚČE, NEZLOB SE!“ - pro žáky 1. ročníků - začínáme ve 13.00 hodin * klubovna 1, DDM
 středa 02.04.	SPOLEČENSKÁ KARETNÍ HRA „UBONGO“ - pro žáky od 2. - 6. ročníku - začínáme ve 14.30 hodin Že nevíš, jak se tato hra hraje? Tak neváhej a přijď zkusit něco nového!!! - nezapomeň na přezůvky 😊 * klubovna 1, DDM
 od 14.04. – 22.04.	VELIKONOČNÍ TÝDEN V DOMEČKU (akce za podpory Města Třešť, spolupráci se Spolkem KAMARÁD) - velikonoční výstava v oknech DDM (pro žáky ZŠ) – od 10.04. – 28.04. - velikonoční stezka – od 14.04. – 21.04.2025 (okolí DDM) - velikonoční dílničky – středa 16.04.2025, od 14.30 hodin (jídlna DDM) - velikonoční pletení pomlázek – středa 16.04.2025, od 14.30 hodin (chodba před jídelnou) - 22.04.2025 – vyhodnocení a losování velikonoční stezky
 středa 23.04.	TEMATICKÁ A KOMUNITNÍ SETKÁVÁNÍ V SVC PŘÍRODOVĚDNÁ BESEDA S ROMANEM spojená s ukázkou TROFEJÍ - akce pro všechny věkové kategorie - začínáme v 15.30 hodin, třída DDM
pátek 25.04. 	ZA POKLADEM ČARODĚJNICE LÍZINKY - zábavné soutěžní odpoledne v krásné přírodě zámeckého parku (stezka s úkoly + poklad čarodějnice Lízinky, poslech písniček kytarového kroužku ...) - kostýmy čarodějnic, čarodějů či kostlivců vítány... - začínáme v 15.00 hodin v zámeckém parku v Třešti - akce potrvá do 18.00 hodin - akce za podpory Města Třešť, ve spolupráci se Spolkem KAMARÁD - občerstvení zajišťuje Zámek Třešť * zámecký park
 středa 30.04.	PĚVECKÁ SOUTĚŽ pro žáky z 1. ročníků - akce pro děti v rámci hudební výchovy, 3. vyučovací hodinu * sál pohybové výchovy
pátek 25.04. sobota - neděle 26.04. – 27.04.	PŘEBOR KRAJE VYSOČINA - od 15.00 – 18.00 hodin ZAHÁJENÍ SOUTĚŽE LODNÍCH MODELÁŘŮ“ - 23. ročník okresní soutěže o MORAVSKÝ POHAR - začátek v 9.00 hodin * vodní nádrž Sedlejev

HODNOTÍME:

Dnes jsme se v naší artefiletické dílně vydali společně na cestu objevování vlastních silných stránek prostřednictvím tématu „Já, superhrdina 2“, kdy jsme navázali na lednové setkání. Opět jsme přemýšleli, co nám jde, v čem vynikáme a jaké zvíře by nás mohlo inspirovat. Hravou formou imaginace jsme se proměňovali na lvy, medvědy, lišky, vlky či veverky a hledali spojitosti mezi jejich schopnostmi a našimi dovednostmi. Každé dítě i maminka si vytvořily superhrdinskou masku a výtvarně ztvárnily svou hrdinskou podobu, ve které se cítí silné a jedinečné. Díky této aktivitě si všichni posílili nejen sebevědomí, ale také se naučili vidět sílu v sobě i ostatních. Každý z nás je totiž jedinečný superhrdina!

Eleonora Makeřová, Zita Havlíková, Nikodém Trojan, Ema Svobodová, Michaela Ondráčková, Tereza Dechtěrenko, Vilém Skočdopole, Jonáš Kučera, Anna Englová, Tomáš Tušer a Štěpán Salus - tak to byla jedenáctka prvňáků, které jejich třídní kolektivy vybraly do soutěže pod názvem "Prima prvňák". Soutěž jsme pořádali ve spolupráci se Spolkem Kamarád ve středu, 15. března v sále DDM za podpory spolužáků ze školní družiny. Na soutěžící čekalo 10 všeobecných otázek z Prvouky, sportovní disciplína v navlékání knoflíků, znalost písmenek při sestavování věty "Jaro už je tady" a volná disciplína, ve které předvedli svoje zájmy - hru na hudební nástroj, recitaci, zpěv, tanec, cvičení na trampolíně či kopanou.

Tříčlenná porota ve složení Radim Novotný, Mirka Hamerníková a Monika Pivoňková vše pečlivě sledovala a po sečtení bodů vyhlásila vítěze:

1. místo Zita HAVLÍKOVÁ, 1.A
2. místo Eleonora MAKELOVÁ, 1.A
3. místo Nikodém TROJAN, 1.A

Blahopřejeme!

Každá kniha má své kouzlo a zavede nás slovem i obrazem do svého příběhu. Ale co s knihou, kterou máme již několikrát přečtenou nebo nás její obsah vůbec nezaujal? Vyhodit ji? To by byla škoda. Kniha může i nadále posloužit a přinášet radost. Můžeme ji odložit do knihovny, antikvariátu, dát svým známým nebo k dispozici ostatním do knihobudky. Můžeme ji využít ale i tak, jak nám na dnešním komunitním setkání ukázala

pracovnice třešťské městské knihovny p. Kateřina Brychtová, Nejdříve nás seznámila s využitím nepotřebných knih jako zdroj obrázků a výrobků, což je ekologický a kreativní způsob, jak recyklovat staré materiály. Následovala praktická ukázka skládání listů a tvoření. Postupným skládáním a vytrvalostí jsme si vyrobili myšku a ježka, které jsme dozdobili knoflíky, stužkami a dalším výtvarným materiálem.

Hrací karty, čísla od jedničky do padesátky a hlavně trochu štěstí, to byla hra Bingo, kterou jsme připravili na středeční odpoledne. Soutěžilo se ve dvou kategoriích a soutěže se zúčastnilo 37 účastníků. Štěstí se tentokrát usmálo na tyto soutěžící.

Mladší kategorie:

1. místo Tereza DECHTĚRENKO, 1.C
2. místo Evelína KŘÍŽOVÁ, 1.A
3. místo Eleonora MAKELOVÁ, 1.A

Ondřej MEZERA, 1.A
Daniel MORAVA, 1.A
Jakub Š KAREK, 1.C

Starší kategorie:

1. místo Alexandr VODIČKA, 3.B

2. místo Miriam KNOTKOVÁ, 2.A
Štěpán KAMEŠ, 3.B

Všem soutěžícím blahopřejeme a doufáme, že si za námi na domeček přijdete zasoutěžit i v následujícím měsíci 😊.

Jarní výtvarná soutěž „NAMALUJ MI JARO“ nás již nabádá k jarním procházkám a pobytu na sluníčku, jehož sílu začínáme pomalu pociťovat i na sobě. Konečně!!! 😊😊😊. Výtvarné obrázky plné rozmanitých kytiček a zvířátek nám ozdobí prostory domečku. Své práce nám tentokrát odevzdaly třídy: 1.A (V. Růžičková), 1.B (D. Doležalová), 1.C (T. Matýsková), 2.C (M. Páralová), 3.B (M. Šalandová), ŠD (L. Maryšková), ŠD (J. Hronová), ZÚ výtvarný (M. Hamerníková) a Katka Vytisková, 2.B (jednotlivec).

Celkem se nám sešlo 116 nádherných obrázků.

Z každé třídy jsme vybrali 1-2 jednotlivce, jejichž obrázky jsme zvlášť ohodnotili sladkou odměnou.

Za nádherné obrázky všem moc děkujeme 😊😊😊.

STAROČESKÝ ROK aneb KDYSI A DNES

DUBEN - PROČ SE TAK MĚSÍC JMENUJE:

Název měsíce souvisí se jménem stromu **DUB**, který v tomto měsíci pučí - kvete. V mezinárodním kalendáři se tomuto měsíci říká **APRIL**. V první dubnový den se držel zvyk dělat si legraci z těch, kteří si neuvědomují, kolikátého je. Vyváděli je aprílem. V dubnu bývá nestálé bláznivé počasí - říká se mu taky aprílové.

STAROČESKÉ SVÁTKY - ČARODĚJNICE (FILIPO-JAKUBSKÁ NOC)

Noc z **30. dubna** na **1. května** byla prý rejdištěm čarodějnic. Lidé věřili tomu, že právě v tuto dobu mají nečisté síly větší moc než kdykoli jindy. A tak se jim bránili: před vrata domu i chléva pokládali narýpané drny trávy. Čarodějnice by musely spočítat všechny stébla. To by trvalo až do rána a za světla už ztrácely moc. Mládenci zaháněli čarodějnice na návsi práskáním biče. Večer se na kopcích zapalovaly ohně. Hoši také zapalovali smolná košťata a vyhazovali je vysoko nad hlavu. Prý proto, aby letící čarodějnice bylo lépe vidět, a také proto, že by je hořící košťata mohla srazit k zemi.

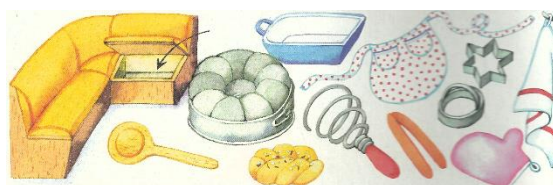
NA STAROČESKÉ CHALUPĚ

LAVICE:

I přes „vynález“ židle se nejčastěji k sezení ve venkovských domácnostech užívaly lavice. **LAVICE NA PRKENNÝCH NOHOU** byla hlavním kusem nábytku. Na ní se pracovalo i spalo. Původně byla bez opěradla. Stála přiražená ke stěně nebo k peci. V 19. století už měla opěradlo samostatné, přibité na stěně, malované.

Další varianta ve 20. století měla místo prkených nohou plné boky a opěradlo. **RÁMOVÁ LAVICE** byla obdobou rámové židle. **ŽIGLA** sestávala z lavice, lůžka a truhly. Sedělo se na ní, ukládalo se do ní šatstvo, nádobí, potraviny a po rozložení sloužila ke spaní. Lavice se z naší domácnosti úplně neztratila. I když jinak vypadá, je k vidění například v jídelnách nebo v kuchyňských koutech. Známe ji jako rohovou lavici. Sedí se na ní, mívá i úložný prostor - jenom ke spaní se už nepoužívá.

Z MALOVANÉ TRUHLY

OBLEČENÍ DO ŠKOLY

Jak kdysi vypadalo oblečení do školy, vidíš na našem obrázku. Kluk nemá boty, v těch chodily jen bohatší děti. „Chud’as“ - když je měl - si je obouval jen ve svátek. Všimněte si, že kluk drží v ruce psací tabulku. To byl nynější sešit. Na tabulku se psalo křídou a napsané se mazalo malou houbičkou nebo hadříkem. Učebnice se nosily „svázané v balíčku“ - žádné školní brašny neexistovaly. Všimněte si také, jak je oblečen pan učitel. Každý „učitelský“ tehdy musel umět hrát na nějaký nástroj. A nebylo to jen při vyučování. Pan učitel často hrával v kostele - při mši svaté - a na vesnických tancovačkách.

JAK TO BEJVÁVALO A JAK TO JE

KUCHYNĚ

Babička v kuchyni vaří a peče. Vyndala z mrazničky maso a dala ho rozmrazit do mikrovlnné trouby. Pak ho dala péct do elektrické trouby. Zatím, co se maso peklo, našlehala babička v míse elektrického šlehače vejce a cukr, přidala mouku, směs nalila do vymazané a moukou vysypané dortové formy a v kombinované „mikrovlne“ upekla. Pak babička vsypala do mléka obsah sáčku na přípravu krému do dortu, šlehačem ho začala šlehat a za tři minuty už Míša ochutnával, jaká je to dobrota. Krém v chladničce vychladl a rozkrojený piškot jím babička potřela. Dort mohl Míša sám nazdobit ovocem z kompotu. Pak ještě babička uvařila oloupané brambory a s pomocí šlehače připravila dobrou bramborovou kaši. Nakrájená rajčata, papriky a okurku mohl Míša ozdobně naskládat na misku. Mezitím se maminka s tatínkem vrátili z práce a všichni si mohli pochutnávat na slavnostní večeři: pečeném masu s bramborovou kaší, zeleninou. Nakonec každý snědl malý kousek dortu. Mňam, to byla dobrota. Babička dala nádobí do myčky a povídá: „My bychom to s Míšou tak rychle nezvládli, kdybychom neměli takové pomocníky, jako je šlehač, elektrická a mikrovlnná trouba, chladnička, mraznička, myčka nádobí. A jindy nám pomáhá zase třeba

fritéza, toustovač, opékač topinek, mixér. A práci hodně usnadňují i takové dobroty, které se prodávají skoro hotové, jako je třeba krém na dorty.

„Babi, a co pomáhalo tvojí mamince v kuchyni, když ty jsi byla malá? Co jste tam měli za pomocníky?“

Babička začala vyprávět, jak se dříve vařilo. Chcete to slyšet? Tentokrát to neprozradíme. Zkuste se zeptat své babičky nebo prababičky, jak to bylo dřív. Bude to určitě moc zajímavé vyprávění.

CO, PROČ, JAK, KDE, KDY, KDO

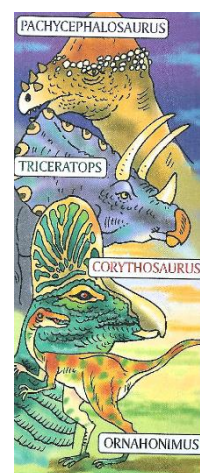
CO DĚLÁ ZVĚROLÉKAŘ?

Zvěrolékaři neboli veterináři pracují po určitou dobu v ordinaci. Tady ošetřují rodinné mazlíčky (králíky, psy, kočky). Zbytek svého času tráví na cestách, aby prohlíželi větší zvířata – především na farmách. Pečují o krávy, vepře, ovce a další dobytek. Pomáhají bojovat proti vypuknutí nemocí u zvířat. Někteří zvěrolékaři kontrolují maso a vejce nebo testují mléko a jiné produkty vyrobené ze zvířecího masa.

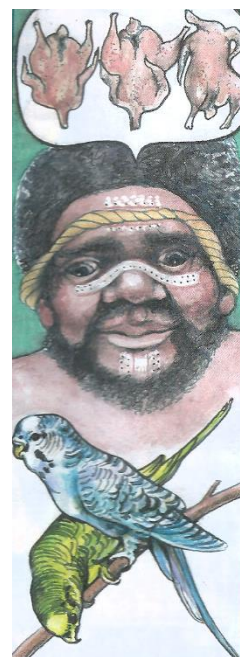
PROČ MAJÍ DINOSAURI TAK DLOUHÁ JMÉNA?

Jména dinosaurů se často pletou, ale každé z nich nějakým způsobem popisuje svého nositele. Jejich jména jsou utvořena z latinských a řeckých názvů. Samo slovo dinosaurus znamená „strašlivá ještěrka“. A tak třeba CORYTHOSAURUS znamená „ještěrka opatřená přilbou“. ALANOSAURUS znamená „ještěrka z Alama“. TRICERATOPS znamená „hlava se třemi rohy“. TYRANNOSAURUS znamená „tyranská ještěrka“, ORNAHONIMUS znamená „napodobovatel ptáků“ a PACHYCEPHALOSAURUS znamená „ještěrka s tvrdou hlavou“.

JAK ZÍSKALY ANDULKY SVÉ JMÉNO?

Andulky neboli papoušci vlnkovaní v anglickém jazyce odvozují svůj název z jazyka australských domorodců. Australští domorodci tyto divoké ptáky rádi chytali a jedli, a proto jim říkali „betcherrygan“, což znamená „dobrý papoušek“. Od toho pak vzniklo v angličtině pojmenování „budgerigarů“. Andulky se s oblibou chovají v klecích. Jsou pestře zbarvené a lze je naučit, aby napodobovaly lidský hlas.

KDE BYLI VELCÍ CESTOVATELÉ?

Kryštof KOLUMBUS se plavil se svou lodí Santa Maria ze Španělska přes Atlantský oceán. Chtěl se dostat do Číny, ale místo toho v roce 1492 přistál na ostrově San Salvador v Karibském moři. Do Číny se dostal MARCO POLO - Ital, který cestoval se svým otcem z Benátek do Asie. Do Číny se podíval v roce 1275 a zůstal tam plných sedmnáct let. Pracoval pro čínského vládce Kublaj - chána.

První expedici k jižnímu pólu vedl Nor Roald AMUDSEN. Bylo to v roce 1911. Amudsen a spolu s ním čtyři muži se vydali na saních taženými psy na jih. Jižního pólu dosáhli za necelé dva měsíce. Brzy potom dosáhla stejného cíle i britská expedice Roberta F. SCOTTA. Avšak žádný z pěti mužů zpáteční cestu nepřežil. V roce 1874 se H. M. STANLEY vydal spolu s dalšími 350 lidmi napříč Afrikou - od východu na západ. Jejich cesta trvala 999 dní. Přežilo ji pouze 114 lidí.

KDY ROHÁČ POUŽÍVÁ SVÁ MOHUTNÁ POROHOVITÁ KUSADLA?

Kusadla takové velikosti mají jenom samečci roháče obrovského. Jsou tak neúměrně těžká, že jimi nedokáží ani pořádně kousnout. Roháč jimi demonstruje svou sílu. Podobně jako jeleni parohy používá svá kusadla k zastrašování a soubojům s ostatními samečkami v době rozmnožování, kdy s nimi soupeří o samičky.

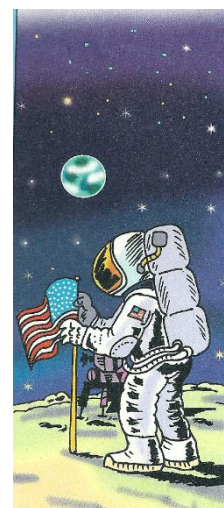
KDO PRVNĚ VKROČIL NA MĚSÍC?

Americký astronaut **Neil ARMSTRONG** se stal prvním člověkem, který položil svou nohu na Měsíc.

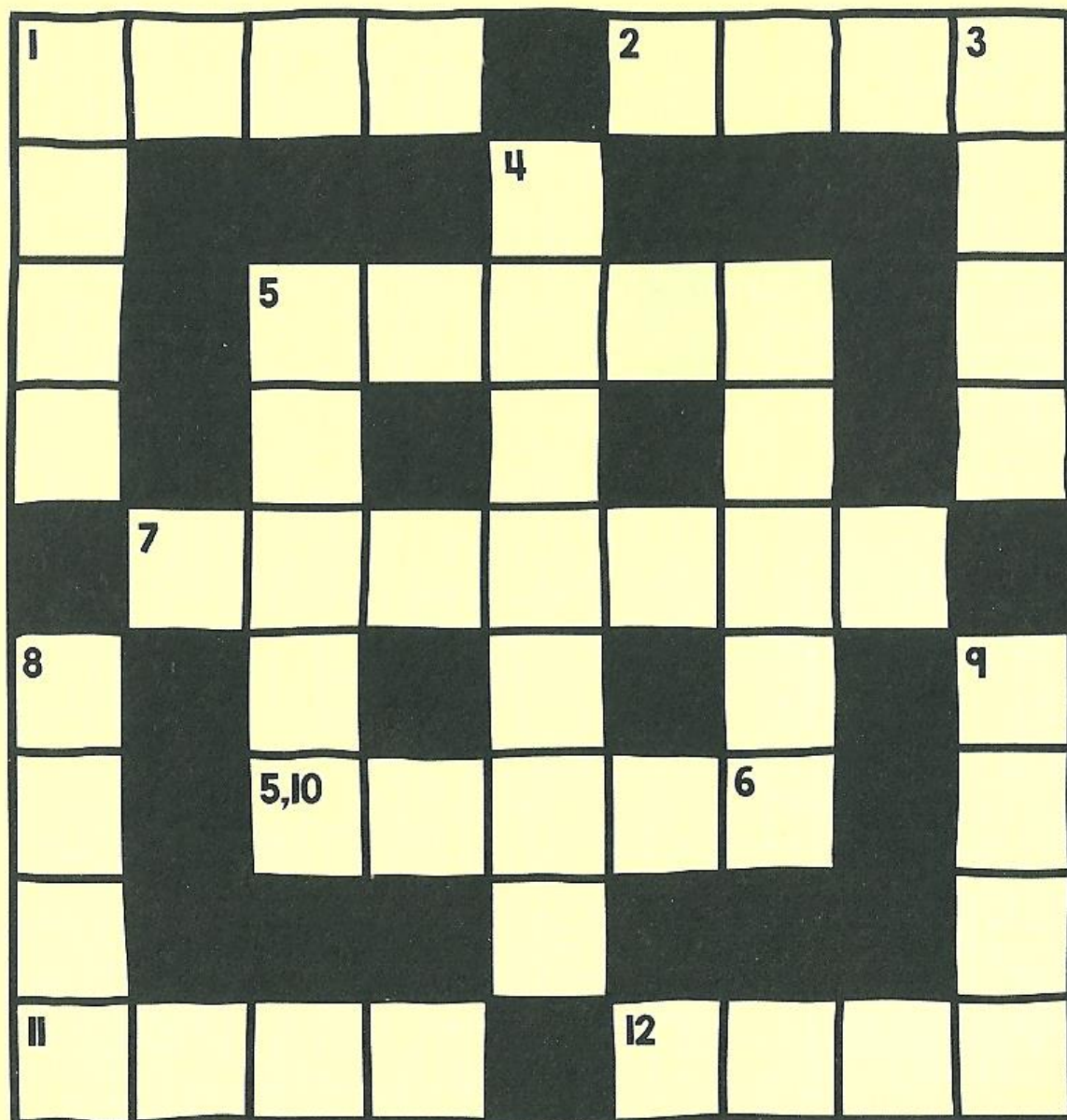
Stalo se tak 21. července 1969. Armstrong byl velitelem lodi APOLLO 11. Když sestoupil z měsíčního modulu kosmické lodi a vkročil na Měsíc, pronesl tato dnes již slavná slova: „**Je to malý krok pro člověka, ale obrovský skok pro lidstvo.**“

Na Měsíc vstoupilo celkem 12 astronautů. Na „bledé“ planetě nepůsobí povětrnostní vlivy. Proto stopy kosmonautů na jeho povrchu zůstanou zachovány na věky.

Na Měsíci není nic z toho, co lidé potřebují k životu. Člověk zde musí nosit skafandr, vybavený vzduchem (kyslíkem), pitím, kamerou a počítačem. Skafandry mají rovněž chladicí nebo ohřívací systém.

Kouzelná luštěnka

vodorovně

- I. Hovězí a vepřové je...
2. Jak se jmenuje největší z dravých ptáků?
5. Jak se říká vajíčku vši?
7. Název makové buchtý
10. Zvíře, které se rádo rochní v blátě.
- II. Při mluvení používáš svůj ...
12. Jak se říká člověku, kterého pozveš na návštěvu?

dolů a nahoru

- I. Doplň: táta a ...?
3. Jak se nazývá druhé roční období?
4. Místo, kde se vaří pivo.
5. Co se drží na půdě, když se nezametá? (směr zdola nahoru)
6. dívčí jméno (směr zdola nahoru)
8. Jak se říká části pevniny, kterou vidíš z moře?
9. Co se staví kolem domů, aby tam nikdo nevezl?

Tomu se říká maskování!

Najdi v tomto písmenkovém stromku dvacet názvů stromů.

gumužkaborovice
skleniceknihaklobouktis
žvýkačkasmrklžícetaškaokno
prknoautoklikabukžidledubpapir
ptákjasanželvakořenlahevjavor
modřínzrcadlopenálstůlulítalípa
listplotbagrdomečeklízátkomeč
jedledžbánježektopoljahodabříza
dveřetalířhrnecvrbatrávaplatan
ovocefixaorešákbundajabloň
tríčkoakátnůžkykošilebarva
jilmlampavarečkaručník
houskavrabec
čokoláda
olšehrábe
hrušeň
kolomrak

